

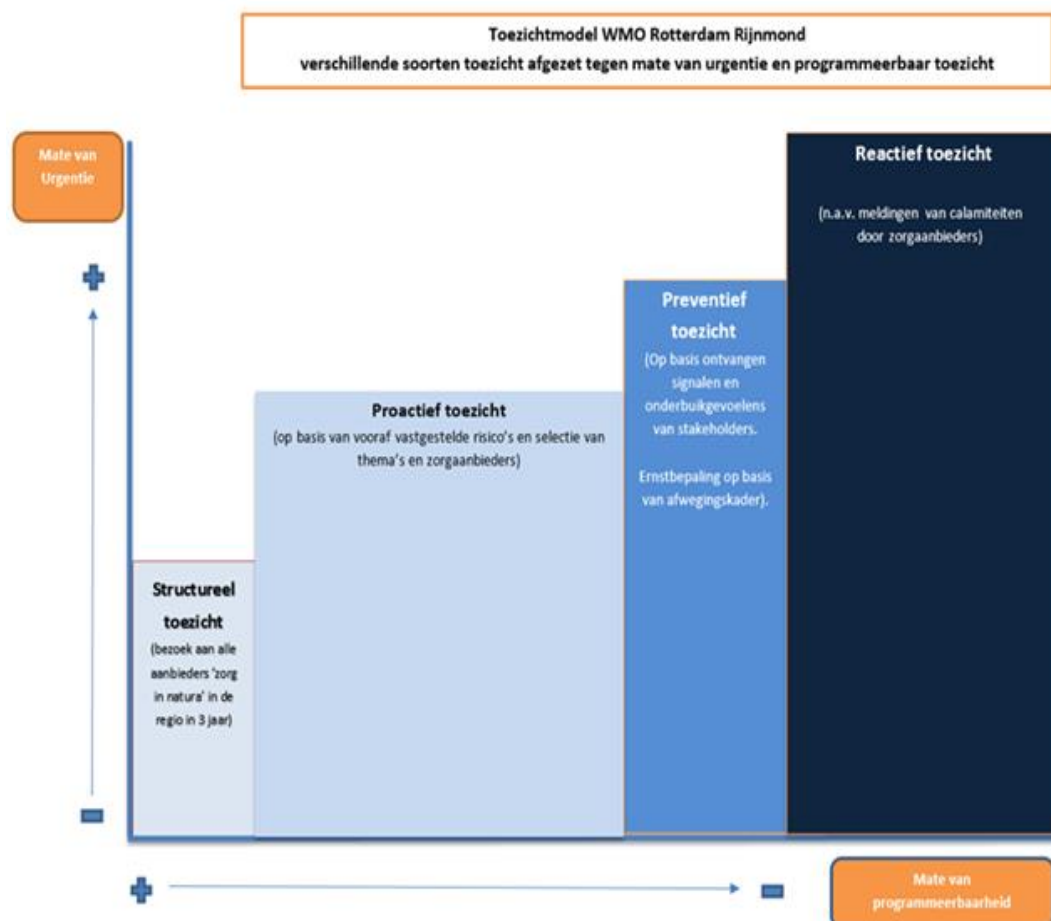
GGD

Rotterdam-Rijnmond

Aan : AB GGD
Datum : 01-10-2018
Betreft : Halfjaarsrapportage toezicht Wmo Rotterdam-Rijnmond
Periode : 01-01-2018 tot 01-07-2018

1. Algemeen

Het Toezicht Wmo Rotterdam-Rijnmond (hierna: Toezicht Wmo) hanteert in de uitvoering van het toezicht vier vormen van toezicht (zie hieronder). In het werkplan 2018¹ is per onderdeel aangegeven welke activiteiten er dit jaar uitgevoerd gaan worden. In de opbouw van deze rapportage is gekozen om de vier vormen van toezicht als uitgangspunt te gebruiken.

¹ <https://www.ggdrotterdamrijnmond.nl/wat-doet-de-ggd/toezicht-wmo/>

2. Structureel toezicht

In de periode van 01-01-2018 tot en met 01-07-2018 (hierna: 2018-H1) heeft het Toezicht Wmo geen structureel toezicht uitgevoerd. Dit komt deels door andere prioritering en deels door de personele bezetting (zie hiervoor verder hoofdstuk 6).

Ieder jaar wijzigt het overzicht van gecontracteerde zorgaanbieders in de regio. Het is voor het uitvoeren van deze toezichtvorm van belang een compleet overzicht te hebben. Het verkrijgen van dit overzicht bij de regio gemeenten duurt lang en vraagt veel tijd. Het Toezicht Wmo vraagt op dit onderdeel uw aandacht opdat de gevraagde overzichten in de toekomst tijdig en volledig worden geleverd.

3. Proactief toezicht

Jaarlijks stelt het Toezicht Wmo twee thema's vast voor het uitvoeren van proactief toezicht bij zorgaanbieders. Daarnaast voert het toezicht Wmo heronderzoeken uit naar aanleiding van eerder uitgevoerde onderzoeken. Dit betreft het beoordelen van de door zorgaanbieders ingezette verbetermaatregelen² om de kwaliteit van ondersteuning te verbeteren.

- **Thema PGB (2017)**

In 2018-H1 is door het Toezicht Wmo een vervolg gegeven aan de Pgb heronderzoeken uit 2017. In dit kader is één heronderzoek uitgevoerd. Mede door de uitkomsten van dit heronderzoek heeft de gemeente Rotterdam een cliëntenstop ingezet bij deze pgb-aanbieder. Verder heeft de gemeente Rotterdam met ingang van 1 juli 2018 de mogelijkheid om Wmo-ondersteuning in te kopen bij deze Pgb-aanbieder beëindigd.

- **Thema Overbruggingszorg aan GGZ-cliënten (2017)**

Naar aanleiding van het toezicht op vier zorgaanbieders die overbruggingszorg leveren aan GGZ-cliënten in Maassluis, Vlaardingen en Schiedam heeft het toezicht Wmo een eindrapportage geschreven en dit op 15 februari in het Algemeen Bestuur gepresenteerd en openbaar gemaakt. In deze eindrapportage zijn de algemene bevindingen naar aanleiding van de onderzoeken opgenomen en worden aanbevelingen gedaan aan de regiogemeenten en de uitvoeringsorganisatie.

² Het toezicht Wmo Rotterdam-Rijnmond maakt in de beoordeling onderscheid in vijf categorieën, namelijk: voldoet niet, voldoet grotendeels niet, voldoet deels, voldoet grotendeels en voldoet. Bij een oordeel 'voldoet' of 'voldoet grotendeels' wordt over het algemeen geen heronderzoek uitgevoerd.

- **Thema Licht verstandelijk beperkten (2018)**

Vanuit proactief toezicht is in 2018-H1 een start gemaakt met de voorbereidingen van het themaonderzoek "Wmo-ondersteuning aan cliënten met een licht verstandelijke beperking".

- Vorbereiding

In het kader van regionale spreiding van onderzoeken is in het werkplan 2018 gekozen om dit onderzoek in de gemeente Nissewaard uit te voeren. In de voorbereiding van dit onderzoek zijn verkennende gesprekken gevoerd van het Toezicht Sociaal Domein (samenwerkende vijf rijksinspecties). Aanleiding hiervoor was dat het toezicht Sociaal Domein in 2017 en 2018 bij vijf gemeenten de "toegang" van de gemeentelijke loketten voor cliënten met een licht verstandelijke beperking heeft onderzocht. De gesprekken tussen het toezicht Wmo en het Toezicht Sociaal Domein hebben geresulteerd om een onderzoek in coproductie uit te voeren. Hierdoor is het mogelijk om de opgedane bevindingen met elkaar te delen en het toezicht niet alleen sectoraal (per domein) maar ook domein overstijgend (stelseltoezicht) uit te voeren.

Het onderzoek bestaat uit de volgende fasen:

Fase 1: Toegang van gemeentelijke loketten voor cliënten met een licht verstandelijke beperking. Het Toezicht Wmo heeft in dit onderzoek geen capaciteit geleverd;

Fase 2: Onderzoek naar beleid en indicatiestelling Wmo van cliënten met een lichtverstandelijke beperking in de gemeente Nissewaard;

Fase 3: Toezicht op drie zorgaanbieders die Wmo-ondersteuning leveren aan cliënten met een licht verstandelijke beperking in de gemeente Nissewaard;

Fase 4: Onderzoek naar de ketensamenwerking in de levering van ondersteuning aan cliënten met een verstandelijke beperking in de gemeente Nissewaard.

- Onderzoeksresultaat

In dit onderzoek worden drie sectorale rapporten over zorgaanbieders aangeboden aan de gemeente Nissewaard en één stelselrapport met bevindingen en aanbevelingen aan het Algemeen Bestuur van de GGD Rotterdam-Rijnmond. Alle rapporten worden openbaar gemaakt.

In 2018-H1 is één van de drie zorgaanbieders in fase 3 onderzocht.

4. Preventief toezicht

Het toezicht Wmo heeft in 2018-H1 in totaal 17 signalen ontvangen over mogelijke slechte kwaliteit van ondersteuning aan cliënten. Hieronder zijn de signalen nader gespecificeerd.

Aantal meldingen	Onderwerp	Betrekking op gemeente
6x	slechte kwaliteit van ondersteuning door pgb-aanbieders	Rotterdam
4x	Fraude	Rotterdam
2x (Beide signalen hadden betrekking op 1 zorgaanbieder)	Kwaliteit van Wmo-ondersteuning	Rotterdam en Capelle
1 x	slechte kwaliteit van ondersteuning door pgb-aanbieders	Rotterdam en BAR gemeenten
1x	Klacht over zorgaanbieder	Rotterdam
1x	Fraude	Nissewaard
1x	Klacht over gemeentelijk beleid	BAR gemeenten
1x	Incident bij zorgaanbieder	Capelle aan den IJssel

- Onderzoek

Twee signalen over één zorgaanbieder waren dermate zorgelijk dat het toezicht Wmo in 2018-H1 heeft besloten om een preventief onderzoek op te starten. Dit onderzoek is door het Toezicht Wmo in 2018-H1 uitgevoerd, gerapporteerd en openbaar gemaakt.

De zorgen over de slechte kwaliteit van ondersteuning werd gedurende het onderzoek bevestigd. Deze zorgaanbieder voldeed niet aan de gestelde kwaliteitseisen en heeft meerdere verbetermaatregelen opgelegd gekregen. Deze zorgaanbieder is verplicht gesteld om voor 15 oktober 2018 de ingezette verbetermaatregelen aan het Toezicht Wmo voor te leggen. Diverse mediabronnen hebben naar aanleiding van dit onderzoek publicaties verricht. De gemeente Rotterdam heeft mede naar aanleiding van het onderzoeksrapport ook (verbeter)maatregelen aan deze zorgaanbieder opgelegd.

- Geen vooronderzoek

In verband met de huidige capaciteit heeft het Toezicht Wmo geen onderzoeken gestart naar aanleiding van de andere signalen. Deze signalen zijn wel geregistreerd in de database van het Toezicht Wmo om deze in de toekomst met mogelijke nieuwe signalen in de toekomst te kunnen stapelen ten behoeve van de uitvoering van nieuwe toezichtsonderzoeken. Signalen die specifiek betrekking hebben op mogelijke onrechtmatigheden zijn doorgegeven aan de gemeentelijke contactpersonen van het toezicht Wmo.

- Heronderzoek

In 2018-H1 heeft het toezicht Wmo één heronderzoek uitgevoerd naar een zorgaanbieder die in de gemeente Rotterdam een voorziening voor 'beschermd wonen' heeft.

Het toezicht heeft de implementatie van de eerder opgelegde verbetermaatregelen (2017) getoetst. Uit het heronderzoek is gebleken dat de vereiste verbeteringen (om de kwaliteit van ondersteuning aan cliënten) in voldoende mate gerealiseerd en geborgd waren. Naar aanleiding hiervan is door het Toezicht Wmo een rapport opgemaakt en openbaar gemaakt.

5. Reactief toezicht

- 2018

Het Toezicht Wmo heeft in 2018-H1 vijf meldingen ontvangen van mogelijke calamiteiten. Vier van deze calamiteiten zijn in 2018-H1 afgehandeld en één is nog in behandeling. Hieronder treft u een overzicht aan van deze calamiteiten.

Nr.	Omschrijving	Afhandeling
1	Overlijden cliënt in aanwezigheid van een minderjarig kind die ondersteuning kreeg van een wijkteam.	Deze calamiteit is in samenwerking met de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd onderzocht en afgehandeld.
2	Suicide cliënt die ondersteuning kreeg van een zorgaanbieder.	Deze calamiteit is door de zorgaanbieder onderzocht door middel van een zelfonderzoek. De kwaliteit van het onderzoek en de verbetermaatregelen zijn getoetst door het Toezicht Wmo. Calamiteit is door het Toezicht Wmo afgehandeld.
3	Overdosis cliënt door cliënt die ondersteuning kreeg van zorgaanbieder	Deze calamiteit is door de zorgaanbieder onderzocht door middel van een zelfonderzoek. De kwaliteit van het onderzoek en de verbetermaatregelen zijn getoetst door het Toezicht Wmo. Calamiteit is door het toezicht Wmo afgehandeld.
4	Geweldsincident door twee cliënten die ondersteuning krijgen van een zorgaanbieder	Deze calamiteit is door de zorgaanbieder onderzocht door middel van een zelfonderzoek. De kwaliteit van het onderzoek en de verbetermaatregelen zijn getoetst door het toezicht Wmo. Calamiteit is door het Toezicht Wmo afgehandeld.
5	Seksuele (liefdes)relatie tussen medewerker en cliënt bij een zorgaanbieder	Deze calamiteit is nog in onderzoek.

- 2017

Verder heeft het Toezicht Wmo in 2018-H1 vier calamiteiten uit 2017 afgehandeld. Hieronder treft u een overzicht aan van deze calamiteiten:

1	Suicide cliënt bij zorgaanbieder	Deze calamiteit is door de zorgaanbieder onderzocht door middel van een zelfonderzoek. De kwaliteit van het onderzoek en de verbetermaatregelen zijn getoetst door het Toezicht Wmo. Calamiteit is door het Toezicht Wmo afgehandeld.
2	Suicide cliënt die aangemeld was bij het wijkteam.	Deze calamiteit is onderzocht door het Toezicht Wmo en verbetermaatregelen opgelegd aan de betreffende gemeente. Calamiteit is door het Toezicht Wmo afgehandeld.
3	Mogelijke seksuele (liefdes)relatie tussen cliënt en cliënten van een andere zorgaanbieder	Deze calamiteit is door de zorgaanbieder onderzocht door middel van een zelfonderzoek. De kwaliteit van het onderzoek en de verbetermaatregelen zijn getoetst door het Toezicht Wmo. Calamiteit is afgehandeld.
4	Suicide door cliënt die ondersteuning kreeg van een zorgaanbieder.	Deze calamiteit is door de zorgaanbieder onderzocht door middel van een zelfonderzoek. De kwaliteit van het onderzoek en de verbetermaatregelen zijn getoetst door het Toezicht Wmo. Calamiteit is afgehandeld.

Aandachtspunt Toezicht Wmo

Bij het melden van calamiteiten merkt het Toezicht Wmo op dat slechts enkele zorgaanbieders uit de regio calamiteiten melden. Het Toezicht Wmo adviseert de regio gemeenten om zorgaanbieders hierop te wijzen.

5 Overige werkzaamheden

Vanuit diverse (keten)partners en gemeenten heeft het Toezicht Wmo (in sommige gevallen regio overstijgende) verzoeken gekregen om een bijdrage te leveren op de doorontwikkeling en uitvoering van het lokale toezicht zoals die in regio Rotterdam-Rijnmond is georganiseerd.

Het Toezicht Wmo heeft in 2018-H1 in totaal 22 (keten)partners voorlichting en/of advies gegeven. Een aantal van deze partners zijn:

- **VNG** (afdeling kenniscentrum Handhaving) over samenwerkingsmogelijkheden tussen toezicht rechtmatigheid en toezicht kwaliteit;
- **Toezicht GGD Zaanstreek Waterland** het verrichten van onderzoek door het Toezicht Wmo bij calamiteiten;
- De Wmo-cliëntenraden van **Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk** over de werkwijze van het Toezicht Wmo;

- **Gemeente Purmerend** over onderzoek naar de kwaliteit van de aangeboden ondersteuning door Pgb-aanbieders;
- **GGD GHOR Nederland** en de overige bij de GGD aangesloten toezichthouders Wmo over het openbaarmakingsbeleid van het Toezicht Wmo Rotterdam-Rijnmond;
- Gemeente **Den Haag en Zoetermeer** over inrichting en borging van het toezicht Wmo;
- Gemeente **Kerkrade** over het verrichten van onderzoek naar de kwaliteit van de aangeboden ondersteuning door Pgb-aanbieders;
- De **Brede raad** Rotterdam over wederzijdse werkwijzen;
- Wmo cliëntenraad **Nissewaard** over de werkwijze van het Toezicht Wmo;
- De Wmo-adviseurs van de gemeente **Krimpen aan den IJssel** over de werkwijze van het Toezicht Wmo;
- Fraudeafdeling gemeente **Rotterdam** over de werkwijze van het Toezicht Wmo.

Daarnaast is toezicht Wmo over de werkzaamheden van het toezicht geïnterviewd door het online magazine Toezine. Bureau Factum heeft het toezicht Wmo benaderd voor een interview naar aanleiding van de Pgb-rapportage. Toezicht Wmo heeft aan deze interviews meegewerkt om landelijk meer bekendheid aan het toezicht te geven (waaronder bij zorgaanbieders) en om de inmiddels geleerde lessen over de inzet van pgb's door gemeenten breder te delen.

https://www.toezine.nl/artikel/264/toezicht-op-wmo-kijk-breder-dan-de-wet-voorschrijft/?utm_source=emark&utm_medium=email&utm_campaign=campaign-toezine-juli-2018

<https://www.sociaalweb.nl/blogs/het-is-van-groot-belang-dat-gemeenten-duidelijke-kaders-stellen-voor-het-pgb>

6 Context Toezicht Rotterdam Rijnmond

Het toezicht Wmo Rotterdam Rijnmond bestaat uit een klein team van drie toezichthouders die werkzaam zijn voor 14 gemeenten in de regio Rotterdam-Rijnmond. Ook de maatschappelijke opvang en het beschermd wonen in de vijf gemeenten van de Hoekse Waard vallen onder het toezicht. Per 29 augustus jongstleden heeft de gemeente Lansingerland het toezicht Rotterdam-Rijnmond aangewezen voor het toezicht op maatschappelijke opvang en beschermd wonen. In totaal zijn er in de regio Rotterdam-Rijnmond dit jaar 155 zorgaanbieders gecontracteerd. Onbekend is hoeveel pgb-aanbieders er in de regio actief zijn.

- Capaciteit

In 2018-H1 was één van de toezichthouders langdurig minder inzetbaar. Deze situatie zal zich naar grote waarschijnlijkheid in heel 2018 voortzetten. De beperkte capaciteit heeft direct gevolgen om de vooraf vastgestelde doelstellingen in volledigheid voor de regio te realiseren.